

TIESLIETU PADOME

DARBĪBAS PAMATS
SASTĀVS
FUNKCIJAS
FAKTI

**THE COUNCIL
FOR THE JUDICIARY
OF LATVIA**

THE BASIS OF AUTHORITY
COMPOSITION
FUNCTIONS
FACTS

TIESLIETU PADOME

Koleģiāla institūcija, kas piedalās tiesu sistēmas politikas un stratēģijas izstrādē, kā arī tiesu sistēmas darba organizācijas pilnveidošanā

Tieslietu padomes izveidošanas mērķis – līdzsvarot attiecības starp izpildvaru, tiesu varu un likumdevēja varu, nosakot tai nozīmīgu lomu jautājumos, kas skar tiesu sistēmu

DARBĪBAS PAMATS

Tieslietu padomes izveidošana un funkcijas noteiktas likuma „Par tiesu varu” 13.¹ nodaļā „Tieslietu padome”

Padomes darbību regulē Tieslietu padomes reglaments

Tieslietu padomes darbu nodrošina Augstākās tiesas Administrācija

Tieslietu padomes priekšsēdētājs ir Augstākās tiesas priekšsēdētājs. Padomes priekšsēdētāja vietnieku ievēlē Tieslietu padome no tajā pārstāvēto tiesnešu vidus

VAIRĀK INFORMĀCIJAS:

www.at.gov.lv/ Tieslietu padome

SASTĀVS

Tieslietu padomes sastāvā ir 15 locekļi – astoņi pastāvīgie locekļi (amatpersonas) un septiņi vēlēti locekļi

PASTĀVĪGIE LOCEKĻI (AMATPERSONAS):

- Augstākās tiesas priekšsēdētājs;
- Satversmes tiesas priekšsēdētājs;
- Tieslietu ministrs;
- Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētājs;
- Ģenerālprokurors;
- Zvērinātu advokātu padomes priekšsēdētājs;
- Zvērinātu notāru padomes priekšsēdētājs;
- Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes priekšsēdētājs

VĒLĒTIE LOCEKĻI:

Augstākās tiesas plēnuma ievēlēts

Augstākās tiesas tiesnesis;

Seši Tiesnešu konferences ievēlēti tiesneši – viens no zemesgrāmatu nodaļu tiesnešu vidus, trīs no rajonu (pilsētu) tiesu tiesnešu vidus, divi – no apgabaltiesu tiesnešu vidus

Vēlēta Tieslietu padomes locekļa pilnvaru termiņš ir četri gadi. Var ievēlēt atkārtoti, bet ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas. Vēlēta Tieslietu padomes locekļa statuss nav savienojams ar Tiesnešu disciplinārkolēģijas, Disciplinārtiesas, Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas vai Tiesnešu ētikas komisijas locekļa pienākumiem

Tieslietu padomes darbā ar padomdevēja tiesībām var piedalīties tiesībsargs, Tiesu administrācijas direktors vai šo personu pilnvaroti pārstāvji, Latvijas Zinātņu akadēmijas apstiprinātu tiesībzinātņu ekspertu pārstāvis, tiesnešu biedrību pārstāvji

FUNKCIJAS

TIESLIETU PADOME UN PAŠPĀRVALDES INSTITŪCIJAS

- Apstiprina Tieslietu padomes reglamentu, ievēl padomes priekšsēdētāja vietnieku
- Apstiprina tiesnešu konferences nolikumu, sasauca konferenci, nosaka izskatāmos jautājumus
- Apstiprina Tiesnešu ētikas komisijas un Tiesnešu kvalifikācijas kolēģijas reglamentus

TIESU DARBA ORGANIZĀCIJA

- Iesniedz priekšlikumus Saeimai par tiesnešu kopskaitu katrā instancē un katrā tiesā
- Sniedz viedokli par tiesu budžeta pieprasījumu
- Sniedz viedokli par tiesu darbības teritorijām un to atrašanās vietu
- Apstiprina tiesneša mantijas, amata zīmes un apliecības paraugus un lietošanas kārtību
- Apstiprina tiesnešu specializācijas pamatprincipus, lietas slodzes rādītāju noteikšanas kārtību, uzklausa informāciju par lietu izskatīšanas termiņu standartu tiesās
- Nosaka tiesneša profesionālo zināšanu pārbaudes un satura kārtību; apstiprina tiesnešu sarakstu profesionālās darbības kārtējai novērtēšanai
- Izstrādā vadlīnijas citos tiesu darba organizācijas jautājumos
- Uzklausa Tiesu administrācijas ikgadējo ziņojumu par darbu

TIESNEŠU KARJERAS JAUTĀJUMI

- Sniedz viedokli Augstākās tiesas plēnumam par Augstākās tiesas priekšsēdētāja amata kandidātiem
- Saskaņo rajona (pilsētas) tiesas priekšsēdētāju, apgabaltiesas priekšsēdētāju un vietnieku iecelšanu amatā un atbrīvošanu no amata pirms termiņa
- Apstiprina tiesneša amata kandidātu atlases konkursa nolikumu
- Nosaka rajona (pilsētas) tiesu vai apgabaltiesu, kurā tiesnesim pildāmi tiesneša pienākumi
- Iesniedz priekšlikumu Saeimai par tiesneša pārcelšanu augstāka vai zemāka līmeņa tiesā, lemj par tiesneša pārcelšanu citā tāda paša līmeņa tiesā
- Lemj par piemērotāko tiesneša amata kandidātu, ja uz vakanci pretendē vairāki kandidāti
- Tiesneša amata vakances vai pagaidu prombūtnes gadījumā uzdod uz laiku pildīt tiesneša pienākumus
- Iesniedz priekšlikumus Saeimai par Augstākās tiesas priekšsēdētāja atbrīvošanu no amata pēc paša vēlēšanās vai sakarā ar ievēlēšanu citā amatā, par tiesnešu atbrīvošanu no amata veselības stāvokļa vai negatīva profesionālās darbības novērtējuma dēļ

CITAS FUNKCIJAS

- Sniedz Saeimai viedokli par Satversmes tiesas tiesneša amata kandidātiem
- Saskaņo priekšlikumu par Ģenerālprokurora iecelšanu amatā
- Iesniedz priekšlikumus Saeimai par Goda tiesneša nosaukuma piešķiršanu
- Iesniedz pieteikumus Satversmes tiesā, apstrīdot normatīvo aktu atbilstību Satversmei, ja tie skar tiesu varas jautājumus

NOTIKUMU HRONIKA

2010.GADA SEPTEMBRIS–2014.GADA SEPTEMBRIS

2010.gada 3.jūnijs – Saeima pieņem grozījumus likumā "Par tiesu varu", izveidojot jaunu institūciju – Tieslietu padomi. Likums stājas spēkā 2010.gada 1.augustā

2010.gada 30.augusts – Augstākās tiesas plēnumš par Tieslietu padomes locekli no Augstākās tiesas tiesnešu vidus ievēl senatori Ināru Gardu

2010.gada 3.septembris – Tiesnešu konference ievēl Tieslietu padomes locekļus no tiesnešu vidus – Sandru Strenci un Andri Strautu no apgabaltiesām, Ilzi Freimani, Adriju Kasakovsku un Aigaru Sniedzīti no rajonu (pilsētu) tiesām un Ināru Jaunzemi no zemesgrāmatu nodaļu tiesnešiem

PIRMIE TIESLIETU PADOMES LOCEKĻI – TIESNEŠI PĒC IEVĒLĒŠANAS 2010.GADA 3.SEPTEMBRA KONFERENCĒ

2010.gada 4.oktobris – Tieslietu padome sanāk uz pirmo sēdi, apstiprina padomes reglamentu un par priekšsēdētāja vietnieci ievēl Ināru Gardu

TIESLIETU PADOMES PIRMĀ SĒDE 2010.GADA 4.OKTOBRĪ

2011.gada 9.jūnijs – Latvijas Tieslietu padome uzņemta Eiropas tieslietu padomju asociācijā (ENCJ)

2011.gada 25.novembris – notiek pirmā Tieslietu padomes sasauktā Latvijas tiesnešu konference

TIESNEŠU KONFERENCE 2011.GADA 25.NOVEMBRĪ

2012.gada 30.marts – Tieslietu padomes priekšsēdētājs un administrācijas darbinieki iepazīstas ar Lietuvas Tieslietu padomes darba pieredzi

2012.gada 9.–11. maijs – Tieslietu padomes priekšsēdētājs piedalās Eiropas Tieslietu padomju asociācijas ģenerālajā asamblejā Dublinā

2012.gada 24.maijs – pirmoreiz notiek Tieslietu padomes sasauktā Latvijas tiesnešu neklātienas konference, kurā Tiesnešu ētikas komisiju ievēl elektroniski

2012.gada 17.–19. septembris – Tieslietu padomes delegācija iepazīstas ar Polijas Tieslietu padomes pieredzi

2013.gada 16.aprīlis – Latvijā viesojas Moldovas tieslietu sistēmas delegācija, kas iepazīstas arī ar Latvijas Tieslietu padomes darbu

2013.gada 5.–7.jūnijs – Tieslietu padomes priekšsēdētājs piedalās Eiropas Tieslietu padomju asociācijas ģenerālajā asamblejā Budapeštā

2014.gada 11.–14.jūnijs – Tieslietu padomes priekšsēdētājs piedalās Eiropas Tieslietu padomju asociācijas desmitgadei veltītajā ģenerālajā asamblejā Romā

2014.gada 3.–5.septembris – Rīgā tiekas Latvijas, Lietuvas, Polijas un Gruzijas Tieslietu padomju pārstāvji

2014.gada 5.septembris – Latvijas Tiesnešu konferencē tiek izvērtēts Tieslietu padomes pirmais četru gadu darbības posms un vēlēti jauni padomes locekļi no tiesnešu vidus

FAKTI

Pirmo četru gadu pilnvaru termiņu nostrādājuši visi vēlētie padomes locekļi – tiesneši, kā arī amatpersonas – Augstākās tiesas priekšsēdētājs Ivars Bičkovičs, Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētāja Ilma Čepāne, ģenerālprokurors Ēriks Kalnmeiers, Zvērinātu advokātu padomes priekšsēdētājs Jānis Grīnbergs

Mainījušies četri tieslietu ministri (Aigars Štokenbergs, Gaidis Bērziņš, Jānis Bordāns, Baiba Broka), **trīs Satversmes tiesas priekšsēdētāji** (Gunārs Kūtris, Aija Branta, Aldis Laviņš), **divi Zvērinātu notāru padomes priekšsēdētāji** (Ilze Pilsētniece, Sandra Jakušenoka), **divi Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes priekšsēdētāji** (Ginters Hmeļevskis, Andris Spore)

Notikušas 74 Tieslietu padomes sēdes – 38 klātienē un 36 rakstveida procesā

Tieslietu padome pieņēmusi 328 lēmumus

Piecās Satversmes tiesas lietās Tieslietu padome bijusi pieaicinātās personas statusā

Pēc Tieslietu padomes pasūtījuma veikti trīs pētījumi – “Tiesnešu apstiprināšana amatos un karjeras virzība”, “Tiesnešu neatkarības nodrošināšana spēkā esošajos normatīvajos aktos”, “Tiesu uzticamība un korupcijas uztvere tiesu darbībā”

Tieslietu padome sasaukusi 8 tiesnešu konferences – 4 klātienē un 4 e-konferences

“No varas dalīšanas principa izriet likumdevēja pienākums, pieņemot lēmumus par tiesu darbību – gan budžeta, gan citos ar tiesas funkciju izpildi saistītos jautājumos, dot iespēju tiesu varu pārstāvošai neatkarīgai institūcijai izteikt savu viedokli par jautājumiem, kas ietekmē tiesu darbību. Demokrātiskā valstī varas dalīšanas princips ne tikai nošķir varas atzarus, bet ietver arī prasību pēc to savstarpējas sadarbības.”

/NO SATVERSMES TIESAS
2012.GADA 28.FEBRUĀRA SPRIEDUMA LIETĀ NR.2011-10-01/

“Ievērojot likumā „Par tiesu varu” noteikto Tieslietu padomes kompetenci, Saeimas pienākums ir pēc iespējas rūpīgāk izvērtēt Tieslietu padomes sniegtos ieteikumus un viedokli par likumprojektiem, kas ietekmē tiesu varas darbību. Likumdevēja un tiesu varu pārstāvošās institūcijas – Tieslietu padomes – mijiedarbībai jābūt vērstai uz to, lai stiprinātu demokrātiju un tiesiskās valsts darbību, kā arī iespējami efektīvi nodrošinātu tiesības uz taisnīgu tiesu. Turklāt, īstenojot tiesu varas reformas, Tieslietu padomes un likumdevēja vai likumprojekta izstrādātāja mijiedarbībai būtu jānotiek visos reformas posmos.”

/NO SATVERSMES TIESAS
2012.GADA 28.FEBRUĀRA SPRIEDUMA LIETĀ NR.2011-10-01/

THE COUNCIL FOR THE JUDICIARY OF LATVIA

Collegial institution, which is involved in the elaboration of the policy and strategy for the judicial system, as well as improving the organisation of the work of the court system

The goal of foundation of the Council for the Judiciary – to counterbalance relations between executive power, judicial power and legislative power, laying down to it important role in issues regarding court system

SEE MORE INFORMATION:

www.at.gov.lv/ **The Council for the Judiciary**

THE BASIS OF AUTHORITY

Establishment and functions of the Council for the Judiciary are laid down in the law “On Judicial Power”, Chapter 13¹ “The Council for the Judiciary”

Activity of the Council is subject to the regulation of the Council for the Judiciary

The work of the Council for the Judiciary is ensured by the Administration of the Supreme Court

The Council for the Judiciary is chaired by the Chief Justice of the Supreme Court. The Deputy Chair of the Council is elected by the Council for the Judiciary from among judges represented therein

COMPOSITION

The Council for the Judiciary has 15 members – eight permanent members (officials) and seven elected members

PERMANENT MEMBERS (OFFICIALS) ARE:

- The Chief Justice of the Supreme Court;
- The President of the Constitutional Court;
- The Minister of Justice;
- The Chair of the Parliamentary Legal Affairs Committee;
- The Prosecutor General;
- The Chair of the Council of Sworn Advocates;
- The Chair of the Council of Sworn Notaries;
- The Chair of the Council of Sworn Bailiffs

ELECTED MEMBERS ARE:

One judge elected by the Plenary Session of the Supreme Court;

Six judges elected by the Conference of Judges – one from among judges of Land Registry offices, three from among judges of district (city) courts and two – from among judges of regional courts

The term of office of an elected member of the Council for the Judiciary shall be four years. The member may be re-elected, but not more than twice in succession.

The status of an elected member of the Council for the Judiciary may not be consistent with the fulfilment of the duties of a member of the Judicial Disciplinary Committee, a member of the Disciplinary Court, a member of the Judicial Qualification Committee or a member of the Judicial Ethics Commission

The Ombudsman and the Director of the Court Administration or the authorised representatives thereof, a representative delegated by an expert in jurisprudence approved by the Latvian Academy of Sciences, as well as representatives from associations of judges may participate in the work of the Council for the Judiciary in an advisory capacity

FUNCTIONS

THE COUNCIL FOR THE JUDICIARY AND SELF-GOVERNMENT INSTITUTIONS

- Approves the regulation of the Council for the Judiciary, elects the Deputy Chair of the Council
- Approves the regulation of the Judges' Conference, convenes the Conference, sets issues to be included in agenda
- Approves the regulations of the Judicial Ethics Commission and Judicial Qualification Committee

ORGANISATION OF THE WORK OF COURTS

- Submits proposals to the Saeima regarding total number of judges in each instance and each court
- Provides opinion on the catchment areas of courts and court houses and their location
- Provides opinion on budget requests of courts
- Approves the samples of the judge's robe, insignia and the sample of judge's identification and the procedure for using them

- Approves the basic principles for judges' specialisation and the procedure for determining the work-load of a case, as well as hears information regarding standard of review of cases in courts
- Defines the content and procedure for assessing judges' professional knowledge; approves list of judges for regular assessment of professional activity
- Elaborates guidelines in connection with other issues related to organisation of the work of courts
- Hears annual report on work of the Court Administration

ISSUES RELATED TO JUDICIAL CAREERS

- Provides opinion on the candidates for the office of the Chief Justice of the Supreme Court to the Plenary Session of the Supreme Court
- Coordinates appointment and pre-term removal of chairs of district courts, chairs of regional courts and their deputies
- Approves regulation of the competition for selection of candidates to the office of a judge
- Determines district court or regional court, where the judge will serve
- Submits proposals to the Saeima on transfer of a judge to the court of lower or higher level, decides on transfer of a judge to other court of the same level
- Decides on the most suitable candidate to the office of a judge, if several candidates pretend to the position
- Instructs to fulfil judicial duties temporarily in case of vacancy or temporary absence of a judge
- Submits proposals to the Saeima on removal of the Chief Justice of the Supreme Court by his own will or due to being elected in another position, on removal of judges from the office due to state of health or negative assessment of professional activity

OTHER FUNCTIONS

- Provides opinion to the Saeima on candidates to the office of a judge of the Constitutional Court
- Coordinates proposal on appointment of the Prosecutor General to the office
- Submits proposal to the Saeima on granting of the title of Judge Emeritus
- Submits applications to the Constitutional Court contesting compliance of regulatory enactments with the Constitution, if those are related to judicial issues

CHRONICLE OF EVENTS

SEPTEMBER 2010 – SEPTEMBER 2014

3 June 2010 – the Saeima adopts amendments to the law “On Judicial Power”, establishing new institution – the Council for the Judiciary. The law becomes effective on 1 August 2010

30 August 2010 – the Plenary Session of the Supreme Court elects the senator Inara Garda to the office of the member of the Council for the Judiciary from among judges of the Supreme Court

3 September 2010 – the Judges' Conference elects members of the Council for the Judiciary from among judges – Sandra Strence and Andris Strauts from regional courts, Ilze Freimane, Adrija Kasakovska and Aigars Sniedzitis from district courts and Inara Jaunzeme from among judges of Land Registry offices

4 October 2010 – the Council for the Judiciary holds the first sitting, approves the regulation of the Council and elects Inara Garda as the Deputy Chair

9 June 2011 – the Council for the Judiciary of Latvia is admitted to the European Network of Councils for the Judiciary (ENCJ)

25 November 2011 – the first Judges' Conference convened by the Council for the Judiciary is held

30 March 2012 – the Chair of the Council for the Judiciary and employees of the Administration visit the Judicial Council of Lithuania

9-11 May 2012 – the Chair of the Council for the Judiciary participates in the General Assembly of the ENCJ in Dublin

24 May 2012 – the first extramural Judges' Conference convened by the Council for the Judiciary is held, at which the Judicial Ethics Commission is elected using electronic means

17-19 September 2012 – the delegation of the Council for the Judiciary visit the National Council of Judiciary of Poland

16 April 2013 – the delegation of the system of justice of Moldova visits Latvia and gets familiarised also with work of the Council for the Judiciary

5-7 June 2013 – the Chair of the Council for the Judiciary participates in the General Assembly of the ENCJ in Budapest

11-14 June 2014 – the Chair of the Council for the Judiciary participates in the General Assembly dedicated to the 10th anniversary of the ENCJ in Rome

3-5 September 2014 – representatives of Councils for Judiciary of Latvia, Lithuania, Poland and Georgia meet in Riga

5 September 2014 – the first quadrennial period of activity of the Council for the Judiciary is assessed and new members of the Council are elected from among judges at Latvian Judges' Conference

FACTS

All elected members of the Council and officials – Ivars Bickovics, the Chief Justice of the Supreme Court, Ilma Cepane, the Chair of the Parliamentary Legal Affairs Committee, Eriks Kalnmeiers, the Prosecutor General, Janis Grinbergs, the Chair of Council of Sworn Advocates have served quadrennial term of office

Four Ministers of Justice (Aigars Stokenbergs, Gaidis Berzins, Janis Bordans, Baiba Broka), **three Presidents of the Constitutional Court** (Gunars Kutris, Aija Branta, Aldis Lavins), **two Chairs of the Council of Sworn Notaries** (Ilze Pilsetniece, Sandra Jakusenoka), **two Chairs of the Council of Sworn Bailiffs** (Ginters Hmelevskis, Andris Spore) have changed

74 sittings of the Council for the Judiciary were held – 38 in presence and 36 – in written procedure

The Council for the Judiciary adopted 328 decisions

The Council for the Judiciary held status of invited entity in five cases of the Constitutional Court

Three studies were carried out upon order of the Council for the Judiciary, namely, "Judges' confirmation in the office and promotion", "Ensuring of independence of judges in effective regulatory enactments", "Reliability of courts and perception of corruption in work of courts"

The Council for the Judiciary had convened eight Judges' Conferences – 4 conferences held in presence and 4 e-conferences

"As it follows from the principle of separation of powers, it is responsibility of the legislator, when adopting decisions on work of courts – both in respect of budget and other issues related to execution of functions of a court – to give an opportunity to independent institution representing judiciary to express its opinion regarding issues, which affect work of courts. In democratic state, principle of separation of powers does not only separate branches of power, but also includes requirement for their mutual cooperation."

/FROM THE JUDGEMENT OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF
28 FEBRUARY 2012, CASE NO 2011-10-01/

"Observing authority of the Council for the Judiciary stipulated by the law "On Judicial Power", it is responsibility of the Saeima to assess recommendations and opinion provided by the Council for the Judiciary in respect of draft laws, which affect work of judiciary, as thoroughly as possible. Interaction between the legislator and institution representing judiciary – the Council for the Judiciary – should be directed to strengthening of democracy and work of judicial state, and to providing of right to fair trial as effectively as possible. Moreover, when implementing reforms related to judiciary, interaction between the Council for the Judiciary and the legislator or the elaborator of the draft law should take place at all stages of reform."

/FROM THE JUDGEMENT OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF
28 FEBRUARY 2012, CASE NO 2011-10-01/

VAIRĀK INFORMĀCIJAS:
www.at.gov.lv/ Tieslietu padome